

ISSN: 1307-2552

100
YIL
T.C. CUMHURİYETİNİN KURULUŞU

18
yıl

Anadolu İZLENİMLERİ

Yıl: 18 Sayı: 183 - Temmuz 2024

Türk Tarımının Dergisi

Fiyatı: 229 TL

15 TEMMUZ

Demokrasi ve Millî Birlik Günü

Katlı Olgun

**TİGEM'in
Şampiyon Adayı Tayları
Rekor Kırdı!**

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Demokrasiye ve milli irademize
sahip çıkma kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz.
15 Temmuz şehitlerimize
Allah'tan rahmet, gazilerimize minnetle anıyoruz.

Halil Derveci

Ödemiş Süt Üreticileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

15 Temmuz

Milli Birlik ve Demokrasi günü

15 Temmuz gecesi demokrasiye sahip çıkan, bu uğurda canını feda eden şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyoruz.

İlhan KÖTEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Tokat
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

**İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Genel Yayın Yönetmeni
Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları
Av. Mustafa Ufuk GÜMÜŞ
Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi
FeYZanur KAYA

Muhasebe
Adem SABAN

Mizanpaj
Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler

Marmara Temsilcisi
Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi
Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi
Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları
Türkiye İş Bankası
Ankara Şubesi
TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası
Heykel Şubesi
TR8900 0100 1233 4765 6716 5002

Posta Çeki
Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri
Konur Sokak No: 31/6 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69
www.anadoluiizenimleri.com
info@anadoluiizenimleri.com

Baskı
MİM İÇ DIŞ MEKAN BASKI SİST.
REKL. MATBAACILIK TİC.LTD. ŞTİ

Zübeyde Hanım Mahallesi, Sebzebahçeleri cad.
No:103/8
Altındağ/ANKARA

Dergide yayınlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Bu dergide bazı içerikler Freepik.com varlıklar kullanılarak tasarlanmıştır.

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

12 Ziraat Mekteplerinin Tarımımıza Etkileri

İklim Değişikliğinin Mahsul Üzerinde Etkileri! 20

8 TİGEM'in Şampiyon Adayı Tayları Rekor Kırdı!

Bir Gece Bir Destan: 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü! 16

Kiraz Zamanı 22

- 4 Hayvancılıkta Başarılı Olmanın Altın Kuralları!
- 6 Üretici Hayvancılığın Son Bekçisi mi? Yoksa Kurbanı mı?
- 8 TİGEM'in Şampiyon Adayı Tayları Rekor Kırdı!
- 12 Ziraat Mekteplerinin Tarımımıza Etkileri
- 16 Bir Gece Bir Destan: 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü!

- 18 Türkiye'nin Su Ürünleri Yetiştiriciliğinde Yükseliş!
- 19 Şu Korkunç Hastalıkla Nasıl Başa Çıkacağız?
- 20 İklim Değişikliğinin Mahsul Üzerinde Etkileri!
- 22 Kiraz Zamanı
- 24 Çizgi
- 26 Çiğ Süt Krizi Her Geçen Gün Derinleşiyor!
- 27 Afrika'dan Dünyaya Uzanan Lezzet: Karpuz!
- 28 İklim Değişikliği Karpuzu Tehdit Ediyor!

Hayvancılıkta Başarılı Olmanın Altın Kuralları!

Hayvancılık, tarımın en önemli kollarından biridir ve dünya genelinde milyonlarca insanın geçim kaynağıdır. Hayvancılık sektöründe başarılı olmak, birçok faktörün bir araya gelmesi ve doğru bir şekilde yönetilmesi ile mümkündür.

Başarılı hayvancılık, doğru hayvan türü ve ırkının seçilmesi ile başlar. Her bölgenin iklim koşulları, yem kaynakları ve pazar talepleri farklıdır. Bu nedenle, bölgeye uygun hayvan türü ve ırkı seçmek çok önemlidir. Örneğin, süt üretimi için Holstein ırkı sığırlar tercih edilirken, et üretimi için Angus veya Hereford ırkları daha uygun olabilir. Aynı şekilde, koyun ve keçi yetiştiriciliğinde de iklim ve pazar şartlarına göre doğru ırk seçimi yapılmalıdır.

İyi Bir Barınak ve

Yaşam Alanı Sağlanması

Hayvanların sağlıklı ve verimli olabilmesi için uygun barınak ve yaşam alanlarının sağlanması gereklidir. Barınaklar, hayvanları aşırı sıcak, soğuk, rüzgar ve yağış gibi olumsuz hava koşullarından korumalıdır. Ayrıca, barınakların yeterli büyüklükte ve temiz olması, hayvanların stres seviyesini azaltarak hastalıklardan korunmalarına yardımcı olur. Ahır ve ağıllarda iyi bir havalandırma sistemi ve yeterli ışıklandırma da sağlanmalıdır.

Dengeli ve Besleyici Yem Temini

Hayvanların sağlıklı büyümesi ve verimli üretim yapabilmesi için dengeli ve besleyici bir yem programı uygulanmalıdır. Yemler, hayvanların yaş, cinsiyet, ırk ve üretim amacına göre düzenlenmelidir. Sığır, koyun, keçi ve kümes hayvanları için özel yem karışımları ve rasyonlar hazırlanmalıdır. Yemlerin kaliteli ve taze olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca, hayvanların su ihtiyacı da karşılanmalı ve sürekli temiz su temin edilmelidir.

Düzenli Sağlık Kontrolleri ve Aşılama

Hayvancılıkta başarılı olmanın bir diğer altın kuralı, hayvanların düzenli sağlık kontrollerinin yapılması ve aşularının tam olmasıdır. Veteriner hekimler tarafından periyodik olarak yapılan sağlık kontrolleri, hayvanların hastalıklara karşı korunmasını ve erken teşhis ile tedavi edilmesini sağlar. Aşılama programları, hayvanların bulaşıcı hastalıklardan korunması için kritik öneme sahiptir. Ayrıca, iç ve dış parazitlerle mücadele de ihmal edilmemelidir.

Üreme Yönetimi ve Genetik İslah

Hayvanların verimli ve sağlıklı olabilmesi için üreme yönetimi ve genetik ıslah çalışmalarına önem verilmelidir. Doğru bir üreme yönetimi, yüksek verimli ve sağlıklı yavrular elde edilmesini sağlar. Suni tohumlama ve embriyo transferi gibi modern üreme teknikleri kullanılarak genetik ilerleme sağlanabilir. Ayrıca, uygun damızlık seçimi ve çaprazlama programları ile hayvanların verimlilik özellikleri geliştirilebilir.

Çevre ve Atık Yönetimi

Hayvancılık işletmelerinde çevre ve atık yönetimine dikkat edilmelidir. Hayvan gübreleri, çevre kirliliğine yol açmadan uygun yöntemlerle yönetilmelidir. Gübreler, kompostlama veya biyogaz üretimi gibi yöntemlerle değerlendirilebilir. Ayrıca, hayvan atıklarının su kaynaklarına karışmaması için gerekli önlemler alınmalıdır. Çevre dostu uygulamalar, sürdürülebilir hayvancılık için önemlidir.

Eğitim ve Teknoloji Kullanımı

Hayvancılıkta başarılı olmanın bir diğer önemli unsuru, sürekli eğitim ve

teknoloji kullanımına açık olmaktır. Çiftçiler ve hayvan yetiştiricileri, yeni teknikler ve teknolojiler hakkında bilgi sahibi olmalı ve bunları uygulamaya geçirmelidir. Modern hayvancılıkta kullanılan otomasyon sistemleri, sağlık izleme cihazları, yem yönetim yazılımları ve genetik analiz teknolojileri, verimliliği artırmada büyük rol oynar. Eğitim programlarına katılarak bilgi ve becerilerini güncel tutmak, çiftçilerin başarı şansını artırır.

Pazarlama ve Finansal Yönetim

Hayvancılık işletmelerinde başarılı olmanın son kuralı, iyi bir pazarlama ve finansal yönetim stratejisinin benimsenmesidir. Üretilen ürünlerin doğru pazarlara ulaştırılması, karlılığı artırmak için kritiktir. Pazar araştırması yapmak, ürünlerin fiyatlandırmasını doğru belirlemek ve müşteri ilişkilerini iyi yönetmek gereklidir. Ayrıca, işletme maliyetlerinin kontrol altında tutulması ve finansal planlamaların yapılması, sürdürülebilir bir işletme için şarttır.

Hayvancılıkta başarılı olmanın altın kuralları, doğru hayvan türü ve ırkının seçilmesinden, iyi bir barınak ve yaşam alanı sağlamaya, dengeli ve besleyici yem temininden düzenli sağlık kontrollerine kadar birçok unsuru içermektedir. Üreme yönetimi ve genetik ıslah çalışmalarına önem vermek, çevre ve atık yönetimine dikkat etmek, eğitim ve teknoloji kullanımına açık olmak ve iyi bir pazarlama ve finansal yönetim stratejisi benimsemek, hayvancılık sektöründe başarıyı getiren temel faktörlerdir. Bu kurallara uyarak, hayvancılık işletmeleri sürdürülebilir ve karlı bir şekilde yönetilebilir ve geleceğe daha güvenle bakabilirler.

15 Temmuz

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Milletimizin birlik ve beraberlik ruhuyla yazdığı
15 Temmuz destanını her daim hatırlayacağız.
Şehitlerimize rahmet, gazilerimize minnetle anıyoruz.

Yaşar Faruk GÜNAY
Yönetim Kurulu Başkanı

Erzincan
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Muhammet OLUKLU

Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Üretici Hayvancılığın Son Bekçisi mi? Yoksa Kurbanı mı?

Son yıllarda sektörde gündemde olan önemli bir konu var: Süt fiyatları! Ulusal Süt Konseyi'nin tavsiye ettiği 14 lira 65 kuruşluk çiğ süt fiyatı, üreticiler için adeta bir can pazarlığı. Mevcut ekonomik şartlar ve enflasyon göz önüne alındığında bu fiyatın ne kadar yetersiz olduğu aşikâr.

Girdi maliyetlerinin fırladığı bir ortamda, üreticilerimiz sadece var olmak için mücadele ediyor. Artan yem, mazot, elektrik ve işçilik masrafları karşısında, 14 lira 65 kuruşluk fiyat, neredeyse tüm maliyetleri karşılamaya bile yetmiyor. Kar payı ise yok denecek kadar az. Bu durum, süt üreticilerimizi adeta çıkmaz sokağa sürüklüyor.

Süt Anneleri Birer Birer Kayboluyor

Yetersiz fiyatlar, sütçülüğün belkemiğini oluşturan süt annelerini de yok ediyor. Birer birer işletmelerini kapatmak zorunda kalan üreticilerimiz, hayvancılıktan el çekiyor. Bu durum,

sadece üreticilerimizi değil, ülke hayvancılığını da tehdit ediyor. Süt üretiminde yaşanacak bir gerileme, sofralarımıza da yansıtacak ve süt ürünlerine erişimde sıkıntılar yaşayacağız.

Unutmayalım, Süt Üreticisi Olmadan Süt Üretimi Mümkün Değil!

Hem süt üretiminin hem de hayvancılığın devam etmesi için üreticilerimizin para kazanması ve geçimlerini sağlayabilmesi gerekiyor. 14 lira 65 kuruşluk fiyat, bu konuda kesinlikle yeterli değil. Tarım ve Orman Bakanlığının, üreticilerimizin sesini duyması ve acil bir çözüm üretmesi gerekiyor.

Sadece Fiyat Değil, Destek de Yetersiz!

Süt üreticilerine verilen 50 kuruşluk prim desteği ise bir alaydan öte bir şey değil. Bu miktar, girdi maliyetlerinin yanında devede kulaktır. Üretilen çiğ sütün çay kadar mı değeri yoktur? Çaya yapılan zam varda çiğ süt prim desteğine neden

güncelleme yoktur! Süt desteklerinin enflasyon rakamları üzerinden güncellenmesi ve üreticilerimize gerçek bir destek sağlanması üretim ve sağlıklı nesillerin yetişmesi için şarttır.

Haydi, Hep Birlikte Sesimizi Yükseltelim!

Süt üreticilerimiz, bu zorlu süreçte yalnız değildir. Bizler, tüketiciler olarak da onlara destek olmalıyız. Üreticilerimizden aldığımız süt ürünlerinin değerini bilmeli ve onları zor durumda bırakmamalıyız.

Unutmayalım, süt anneleri olmadan sofralarımıza süt ve süt ürünleri gelmez. Haydi, hep birlikte sesimizi yükseltelim ve yetkililerden üreticilerimiz için acil bir çözüm talep edelim. Hayvancılığımızın ve süt üretiminin devamı ve gelecek nesillerimiz olan çocuklarımız için bu bir mecburiyettir!

Yoksa son bekçilerimiz olan üreticilerde olmayacak!

15 Temmuz,

milletimiz, birliđini ve dirliđini göstererek

demokrasiye sahip ıktı.

Bu destanı yazan kahramanları

saygıyla anıyoruz.

Aksaray İli

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

TİGEM'in Şampiyon Adayı Tayları Rekor Kırdı!

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) tarafından düzenlenen ve Sultansuyu Tarım İşletmesine bağlı tayların satışının gerçekleştirildiği program, Karacabey Tarım İşletmesi Müdürlüğü'nde büyük bir katılımı gerçekleşti.

Programı TİGEM Genel Müdür Yardımcısı İsmail BÜLBÜL, Karacabey Kaymakamı Hakan KAFKAS, Mustafakemalpaşa Kaymakamı Ahmet ALTINTAŞ, TİGEM Atçılık Daire Başkanı Dr. Ali AYAR, TİGEM Ticaret ve Satın Alma Dairesi Başkanı Senayi AKKAYA ve birçok at sever katıldı. Özellikle kadın at severlerin ilgisi dikkat çekti. TİGEM Genel Müdür yardımcısı Bülbül "Arap atı yetiştiriciliği ve ıslahında yüzyıllara dayanan kurumsal bilgi birikimi ve bilimsel gelişmeleri birleştirerek, bu geleneğe devam ediyoruz." Dedi.

Açık artırma usulüyle yapılan satışlarda, 72 Arap atı tayı görücüye çıktı. Bu taylardan en yüksek fiyat İnzibat isimli tay 2 Milyon TL'ye alıcı buldu. Alaycı Kuş isimli tay ise 1.5 Milyon TL'ye satılarak yeni sahibini buldu.

Osmanlıdan günümüze kadar Arap tayları ile ilgili yetiştirme yapan ve günümüzde TİGEM(Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü) olarak addedilen kurum, Arap tayları yetiştirmesinde öncü kuruluş olarak yer almaktadır.

TİGEM'in ihtisas işletmelerinden olan başta Karacabey, Sultansuyu ve Anadolu Tarım İşletmeleri'nde sevgi ile yetiştirilen Arap tayları, her yıl düzenlenen satış programları ile at severlerle buluşturuluyor. Bu kapsamda sezonun ilk satışı olan Arap tayları, TİGEM'in Karacabey Tarım İşletmesi'nde gerçekleştirildi.

Sultansuyu Tarım İşletmesi'nin Arap Tayları satışından, ilk satışta 21 Milyon 650 bin TL gelir elde edildi. Programda konuşma yapan TİGEM Genel Müdür Yardımcısı İsmail Bülbül, Arap atı yetiştiriciliği ve ıslahında yüzyıllara dayanan kurumsal bilgi birikimlerini ve bilimsel gelişmeleri birleştirerek, bu geleneği devam ettirdiklerini vurguladı.

Bülbül, konuşmasında şunları söyledi:

"Sultansuyu Tarım İşletmesi Müdürlüğü yetiştirmesi 73 baş koşu tayını, 2024 yılının ilk satışı olarak bugün sizlerin beğenisine sunuyoruz.

Arap atı yetiştiriciliği ve ıslahında, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan günümüze kadar yüzyıllara dayanan kurumsal bilgi birikimimize, bilim-

deki gelişmeleri de katarak, geleneği devam ettiren Genel Müdürlüğümüz, hem ülkemizde hem de dünyada bu alandaki en önemli kuruluştur. Genel Müdürlüğümüzün gayretleri ve bu işin sevdalıları olan sizlerle birlikte Arap atı sektörünü hem ülkemizde hem de dünyada daha iyi noktalara ulaştıracacağız.

Bilmenizi isterim ki, TİGEM olarak, tay satışı gelirlerinin tamamını yine sektöre yatırım olarak değerlendiriyor, yeni şampiyon tayların yetiştirilmesi için sarf ediyoruz.

Sizlere sunduğumuz taylarımızın her biri aynı kaynaktan gelen, birbirinden değerli cevherler gibi. Tay-

larımızın her biri şampiyon olacak potansiyele, genetik kapasiteye sahiptir. Hatırlatmak isterim ki; uygun bakım, eğitim, antrenman ve bol bol katacağınız sevginizle, bu cevherleri işleyip mücevher yapmak, şampiyon yapmak, sizlerin ustalığı ve özeni ile doğrudan ilişkilidir.

Bu satıştan sonra ikişer hafta arayla diğer işletmelerimizin tayları beğenilerinize sunulacaktır. Sükunet içerisinde geçmesini dilediğim satışımızın, hem TİGEM, hem de değerli katılımcılar için kazançlı-bereketli olmasını diliyorum.”

Her yıl düzenlenen bu satış programları, TİGEM’in Arap atı yetiştiriciliğindeki üstün başarısını ve bu alandaki liderliğini perçinliyor.

Katılımcıların yoğun ilgisi ve elde edilen yüksek satış gelirleri, TİGEM’in

bu alandaki çalışmalarının ne denli başarılı olduğunun bir göstergesi. İnzibat ve Alaycı Kuş gibi tayların elde ettiği rekor fiyatlar, TİGEM’in yetiştirdiği atların kalitesini ve değerini bir kez daha kanıtladı. Program boyunca sergilenen Arap tayları, izleyiciler ve alıcılar tarafından büyük bir beğeniy-le karşılandı.

Gelecekte de bu tür etkinliklerin devam edeceğini belirten TİGEM yetkilileri, tay satışlarının sadece ekonomik bir getiri sağlamadığını, aynı zamanda Arap atı yetiştiriciliği kültü-

rünü ve mirasını da yaşattığını vurguladı. TİGEM’in başarısı, Arap atı yetiştiriciliğinde Türkiye’yi uluslararası arenada daha da ileriye taşıyacak bir potansiyele sahip.

TİGEM Yetkililer, önümüzdeki dönemlerde de TİGEM’in bu alandaki yenilikçi ve bilimsel yaklaşımlarını sürdüreceği, yeni şampiyon adaylarını at severlerle buluşturmaya devam edeceği belirtiliyor. TİGEM’in bu azmi ve başarısı, Arap atı yetiştiriciliğinde daha büyük hedeflere ulaşılacağına bir işareti olarak görülüyor.

İnzibat

- Cidago Yüksekliği : 154 cm
- Göğüs Çevresi : 177 cm
- İncik Çevresi : 19 cm

Alaycı Kuş

- Cidago Yüksekliği : 155 cm
- Göğüs Çevresi : 172cm
- İncik Çevresi : 18.5 cm

Ziraat Mekteplerinin Tarımımıza Etkileri

Mehmet TAŞAN

Ziraat Yüksek Mühendisi / Emekli Genel Müdür

Dünyada Tarım ve Tarım Eğitimi insanlığın tarihi ile birlikte başlamıştır. İnsanın toprağın üretimini keşfettiği gündən itibaren avcılık önemini kaybetmeye başlamış, buna paralel olarak da toprak kıymetlenmeye başlamıştır. Yerleşik hayata geçmesiyle birlikte insanlık toprağı nasıl işleme gerektiğini zamanla daha iyi anlamış ve deneme yanılma metoduyla farklı ürünleri yetiştirmeye başlamıştır. Zamanla sanayileşen ve teknolojik açıdan ilerleyen insanlık tarihi kıymetli topraklarını kirletmiş, hatta adeta zehirlemeye başlamıştır. Hem gıdaya olan ihtiyaç, hem de çevre duyarlılığıyla birlikte Ziraat eğitimi ve mesleği önemli hale gelmiştir. Tarihte ve günümüzde her dönemde toplumlar ekonomisini tarım üzerine kurmuştur. Osmanlı'da askeri sistemin önemli bir parçasını tımar sistemi ile tarım oluşturmuştur.

14. ve 16. yüzyıllar arasında Osmanlı tarafından yürütülen Tımar Sistemi toprağa dayanan bir asker yetiştirme sistemiydi. Osmanlı devleti bu sistem sayesinde birçok avantaj sağlamış, modern tarım sistemlerini bilmese de topraktan alınabilecek en yüksek verimi almıştır. Osmanlı Devleti bu sistemi eski Türk devletlerine özenerek benimsemiştir. Sistemli bir şekilde işletilmesi 1. Murat Dönemi'ne tekabül eden sistem, aynı anda hem asker yetiştirme, hem toprağı boş bırakmama, hem de vergi toplama yükünü devletin sırtından aynı anda alıyordu. Sisteme göre her tımar sahibi, toprağın büyüklüğüne göre asker yetiştirmek zorundaydı. Yetiştirilen bu askerlere Tımarlı Sipahi adı veriliyordu.

Ülkemiz tarımsal eğitimi ile ilgili girişimler Osmanlı döneminde 1846 yılında başlıyor ve 1848 yılında Yeşilköy' de Mekteb-i Zirai Şahané'nin kuruluşu ile tarımsal eğitim ile tanışıyor. Okul başta ekonomik nedenler gerekçe gösterilse de, o günün şartlarında eğitimci ve kitap gibi alt yapının

yetersizliği nedeniyle 1852 yılında kapatılmıştır.

Tarımsal eğitim alanında ihtiyacın her geçen gün arttığı hissedilmesi ile 1867 yılında yayınlanan bir kararname ile vilayet merkezlerinde birer ziraat mektebi ve numune çiftliği kurulması öngörülmüştür. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'tan sonra yaşanan bu teşebbüsler dışında, Halkalı Ziraat Mektebi'nin kuruluşuna (1892) kadar değişik şehirlerde onunla aynı statüde olmayan ama ziraat alanında teknik eğitim veren okullar da açılmıştır.

1893 Yılında Halkalı Ziraat Mektebi ilk mezunlarını verir. Bunlar hazırlık sınıflarına Tıbbiye-i Mülkiye mektebinde başlamış ve 1891 yılında Halkalı'ya nakledilmiş öğrencilerdir. Bu öğrencilerin ikinci bölümü 1894 yılında mezun olurlar. Okul binası ziraat ve baytar öğrencileri için yetersiz kalınca 1894 yılında Baytar Mektebi Cindi Meydanında kiralanan bir binaya nakledilir. Bu okulun müdürlüğüne Mehmet Ali Bey atanır. Ziraat

Mektebi müdürlüğüne de Mashar Bey getirilir.

1908 Devriminden sonra, ziraatın çeşitli dallarında ihtisas görmek üzere Avrupa'ya öğrenciler gönderilir. Bunlar Avrupadan döndükten sonra okulda ihtisasları ile ilgili şubelerde görev alırlar. Ali Rıza, Nurettin, Süreyya Beyler Avrupada ihtisas yapmış öğrencilerdendir.

I. Dünya savaşı başlangıcında, 1914 yılında diğer okullarda da olduğu gibi Halkalı Ziraat Mektebinde de derslere ara verilir. Öğretmen ve öğrencilerin büyük çoğunluğu cephelere koşarlar ve gazi veya şehitlik mertebesine ulaşırlar. 1916 yılında savaş içerisinde zirai üretim, tohum muayenesi ve dağıtım gibi konularda duyulan ihtiyaç üzerine okul yeniden açılır.

Son Rektör Faik Beyin döneminde çıkartılan Islah-ı Tedrisat Kanununun gereğince okul 1928 yılında kapatılır. 1930 yılında Halkalı Ziraat Mektebi adı ile 3 yıl süreli orta dereceli meslek okulu olarak yeniden öğretime açılır. 1980 yılında öğretim süresi 4 yıla çı-

kartılır. 2001-2002 Öğrenim yılından itibaren peyzaj ağırlıklı öğretim yapması uygun görülür ve okul Zirai Üretim İşletmesi ve Peyzaj Meslek Lisesi adını alır.

1930 Yılında 3 yıllık Meslek Okulu olarak faaliyete başlanan tarımsal eğitim, daha sonraları Ülkemizin birçok bölgesinde açılmaya başlanmış ve sayıları 42'ye kadar ulaşmıştır. 1980 yılından itibaren Tarım Meslek Liselerinde öğretim süresi 4 yıla çıkartılmıştır.

Bu süreçte kurulan Tarım Meslek Liseleri genelde Devlete ait Tarım İşletmeleri bünyesinde ve Tarım Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerine devam ederken, 1980 yılından itibaren kapanmaya başlamasıyla sayıları azalmıştır.

Tarım Bakanlığının 1985 yılındaki yapılanmayla Ziraat İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı olan Ziraat Meslek Liseleri ile Ev Ekonomisi Meslek Liseleri, Veteriner İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı olan Veteriner Sağlık Meslek Liseleri, Gıda İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı olan Laborant Meslek Liseleri yeni kurulan Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü'ne (TEDGEM) bağlanmıştır.

Okulların bulunduğu bölgede uygulanan tarımsal faaliyetlerin konusuna uygun olarak değişik konularda eğitimler verilmiş, ilk zamanlarda ortaokul seviyesinde olan okullar, daha sonraları lise seviyesinde eğitim

vermiştir. Hatta 1940-1950 yıllarında çiftçi çocuklarının eğitimine ağırlık verilmiş, mezun olanlardan arazisi olmayanlara örnek tarım yapılması için hazine arazilerinden arazi tahsisi yapılmış, uygun şartlarda traktör almaları sağlanmıştır.

Amasya Gökhöyük, Aydın Söke, Malatya Ziraat Okulları Türk-Alman işbirliği ile Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezine dönüşmüş, Alet-Makina eğitimi alan Teknisyen yetiştirmenin yanında çevresindeki il ve ilçelerden çiftçiler getirilerek yatılı olarak Biçerdöver, Mibzer ve diğer ekipmanların eğitimleri verilmiştir. Gezici eğitim ekipleriyle köylerde günün şartlarına uygun görüntülü cihazlar yardımıyla gece eğitimleri verilmiştir. Meyveciliğin yaygın olduğu illerdeki okullarda budama, aşılama gibi konuların ağırlıklı olduğu bağ-bahçe eğitimleri verilmiş, bu okulların saye-

sinde o bölgelerde başta fidan üretimi olmak üzere tesislerin kurulmasına öncülük yapılmıştır. Benim ilk görev yaptığım Tokat Tarım Meslek Lisesi sayesinde Tokat ilinde yüzlerce özel fidanlık kurulmuştur.

Hayvansal faaliyetlerin yoğun olduğu bölgelerdeki okullarda aşılama, hayvan sağlığı gibi konularda eğitim gören öğrencilerin yanı sıra çiftçi eğitimleri de yapılmıştır. Ev Ekonomisi Meslek Liselerinde eğitim gören kız öğrenciler de teknisyen olarak mezun olduktan sonra köylerdeki kadın çiftçilere hem tarımsal konularda, hem de aile ekonomisi, ev yönetimi, hijyen, çocuk bakımı, ürün işleme ve saklama gibi konularda eğitim vermişlerdir. Laborant Okullarından mezun olan laborantlar da Gıda Laboratuvarlarında görev almakla birlikte eğitim ve yayım hizmetlerine de katılmışlardır.

Görüldüğü gibi Tarım Meslek Liseleri sadece öğrencilere eğitim vermemiş, özellikle çevre çiftçilerine değişik konularda eğitim vermiş, aynı zamanda da çiftçilerin ihtiyacı olan tohum, fide ve fidan gibi girdilerinin karşılanmasına da katkı sağlamışlardır.

Devlet parasız yatılı kapsamında öğrenci alındığı ve zorunlu hizmet nedeniyle mezun olan teknisyenlerin hemen ataması yapıldığından sınavla öğrenci alındığı için başarılı ve okuma imkanı olmayan öğrencilerin bu okullara alınmasıyla eğitim seviyeleri de oldukça yüksekti. 2000'li yılların başında parasız yatılılık ve zorunlu hizmetin kalkmasıyla bu okullara rağbet azalmış ve eğitim seviyesi de düşmüştür.

1980 Yılında ilk memuriyetimin başladığı Tarım Meslek Liselerinin bağlı olduğu TEDGEM Genel Müdürlüğüne atanmamla birlikte 2003 Yılında Tarım Meslek Liselerinin geliştirilmesi için ciddi çalışmalar başlatmıştım. Uygulama alanı olmayan okulların kapatılarak uygulama alanı bulunan okulların bünyesinde toplanması, öğrenci kontenjanlarının yeniden belirlenmesi, uygulama sahası ve işletmenin potansiyeline göre aynı okulda hem Veteriner Sağlık bölümü, hem Ziraat bölümü olacak şekilde planlamalar yapmıştım. Okulların hem fiziki yönden, hem de eğitim kadrosu yönünden güçlendirilmesi çalışmalarını yürütürken Hükümetin aldığı kararlar birlikte Milli Eğitim Bakanlığına devir çalışmaları başlatılmış oldu.

Daha sonra 2004 yılında Sağlık Meslek Liseleri, Tapu Kadastro, Maliye, Meteoroloji, Adalet Meslek Liseleri ile birlikte Tarım Meslek liselerinin Millî Eğitim Bakanlığına devir işlemleri başlatılmış, 26/1/2006 tarihinde kabul edilen 5450 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Millî Eğitim Bakanlığına Devredilmesine dair Kanun" ile Millî Eğitim Bakanlığına devredilmiştir. Bunlardan peyzaj eğitimi veren Halkalı Tarım Meslek Lisesi ile Tarım Makinele-ri ve Sulama eğitimi veren Söke Tarım Meslek Lisesinde statü değişikliği yapılarak 04.07.2005 tarih ve 2005/9139 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile okul kapatılıp yerine Zirai Üretim İşletmesi Tarımsal Yayım ve Hizmet İçi Eğitim Merkezi Müdürlüğü kurulmuş ve iki okul Hizmetiçi Eğitim Merkezi olarak Tarım Bakanlığında bırakılmıştır. Söke Hizmetiçi Eğitim Merkezi olarak Tarım Bakanlığı'na bağlı olarak hizmet vermeye devam ederken Halkalı Eğitim Merkezi 2010 yılında kiraya verilen vakfa bağlı olarak kurulan İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde faaliyet göstermektedir.

2006 Yılında çıkarılan kanunla Millî Eğitim Bakanlığına devredilen 18 Tarım Meslek Lisesi şuanda Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak hizmet vermektedir. Bu okullarda tarımla birlikte farklı meslek gruplarında eğitimler verilmektedir.

1846 yılında başlayan tarımsal eğitim ülkemiz tarım ve hayvancılığı-

nın gelişmesinde en önemli kilometre taşlarını oluşturmuşlardır. Öyle ki bu okullarda yetişen elemanların bir kısmı Tarım Bakanlığı bünyesinde istihdam edilmişlerdir. Bakanlık kendine yetiştirdiği bu elemanlar ile en ücra köşedeki köylerde üreticilere hizmet vererek ülke tarımında önemli sıçrama yapmış, birçok köyde Köy Grup Teknisyeni olarak istihdam etmiş olup, çevre köylerde tarım ve hayvancılık alanlarında gelişmelere önemli katkılar sağlamıştır.

Bu arada ülkemizin gelişmesi ile birlikte neredeyse her ilimizde hatta bazı büyük ilçe merkezlerinde tarımsal eğitim veren meslek yüksekokulları ile yine sayıları bugün kırkı geçen Ziraat Fakültesi açılmış olup tarımsal alanda eğitim ağırlıklı olarak yükseköğrenim şeklinde devam etmektedir. Tarım eğitimi kesinlikle uygulamalı olmalıdır. Kapatılan Tarım Meslek Liselerinde bulunan uygulama imkanları maalesef Ziraat Fakültelerinde bulunmamaktadır. Hatta bazı yerlerde Ziraat Fakültesi ismi değiştirilerek farklı isimler altında kurulmuştur. Ancak tarımsal alanda verilen eğitimlerin akademik anlamda yaygınlaşmış olsa da ara eleman ihtiyacı açısından kapatılan tarım meslek liselerinin sektörün ihtiyacını karşılamada çok önemli olduğu bir kez daha anlaşılmıştır.

Tarım Meslek Liselerinin önemi ve ihtiyacı her geçen gün anlaşılmaktadır. Tarımsal eğitim teorik eğitimin yanında uygulama alanı bulamadığında eğitimin yeterliliği tartışma konusu olabilmektedir. Tarım meslek liselerinin Tarım Bakanlığı bünyesinde yeniden eğitime başlaması ne kadar önemli ise tatbikat alanları da o kadar önemlidir. Örneğin bahçecilik alanında aldıkları derslerin, yeni tesis, budama, bakım, koruma, hasat vb. tüm iş ve işlemlerin uygulamalı olarak yapılması aynı zamanda eğitilen öğrencinin niteliğini de arttıracaktır. Uygulama alanı bitkisel ve hayvansal üretim alanlarının tamamında geçerlidir. Yani öğrenciler eğitim aldıkları alanlarda yaşlarına uygun çalışarak öğrenmelidirler. Zira tarımsal eğitimde öğrenmenin yanında uygulama becerisinin de gelişmesi çok önemlidir.

Çiftçimizin emeđiyle
bol kazançlı bayramlara...

**Hasat Bayramınız
Kutlu Olsun!**

TARSİM®
tarımın sigortası

Mobil uygulama için

/tarim_sigortasi

tarsim.gov.tr

ALO TARSİM 172

Bir Gece Bir Destan: 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü!

15 Temmuz 2016, Türkiye tarihinde derin izler bırakan ve demokratik düzenin korunması adına büyük bir direnişin yaşandığı bir gün olarak kaydedilmiştir. Bu tarihte, Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) tarafından planlanan ve Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki bir grup asker tarafından gerçekleştirilen darbe girişimi, Türkiye'nin siyasi, toplumsal ve ekonomik yapısında önemli değişikliklere yol açmıştır. Bu makalede, 15 Temmuz darbe girişiminin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

Darbe Girişiminin Arka Planı

15 Temmuz darbe girişimi, uzun yıllar boyunca devletin çeşitli kademelerinde örgütlenen ve sızan FETÖ mensupları tarafından planlanmıştır. Fetullah Gülen liderliğindeki bu yapı, eğitimden yargıya, emniyetten orduya kadar pek çok alanda kadrolaşarak devlet içerisinde gizli bir güç haline gelmiştir. 2000'li yılların başından itibaren bu yapının çeşitli faaliyetleri ve hedefleri hakkında kamuoyunda tartışmalar yaşanmış, ancak darbe girişimine kadar geniş çaplı bir müdahale gerçekleşmemiştir.

15 Temmuz Gecesi

Darbe girişimi, 15 Temmuz 2016 gecesi saat 22:00 civarında başladı. İstanbul ve Ankara başta olmak üzere, Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde kritik noktalar tanklar ve askeri birlikler tarafından ele geçirilmeye çalışıldı. Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri askerler tarafından kapatıldı, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesi gibi önemli binalar bombalandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Marmaris'te tatilde bulunduğu sırada olaydan

haberdar oldu ve derhal halkı meydanlara ve havaalanlarına çağırarak darbecilere karşı direnme çağrısında bulundu.

Bu çağrının ardından, Türkiye'nin dört bir yanında milyonlarca insan sokaklara çıkarak tankların ve askerlerin karşısına dikildi. Askeri birlikler arasında yer alan darbe karşıtı komutanlar ve polis teşkilatı da bu direnişe katılarak darbecilere karşı mücadele etti. Medya organları da darbecilerin baskılarına rağmen yayınlarına devam ederek halkı bilgilendirdi ve direnişe destek verdi.

Darbenin Bastırılması

Darbe girişimi, halkın, polisin ve darbe karşıtı askerlerin birlikte mücadelesi sonucunda 16 Temmuz sabahı büyük ölçüde kontrol altına alındı. Başta İstanbul ve Ankara olmak üzere pek çok şehirde darbeci askerler teslim alındı veya etkisiz hale getirildi. Darbe girişimi sırasında 251 vatandaş hayatını kaybetti ve 2,194 kişi yaralandı. Ülke genelinde darbecilere karşı büyük bir direniş gösterildi ve demokrasiye sahip çıkıldı.

15 Temmuz darbe girişimi, Türkiye'de pek çok alanda önemli değişikliklere neden oldu. Darbe girişiminin hemen ardından, FETÖ ile bağlantılı olduğu tespit edilen binlerce kişi gözaltına alındı ve tutuklandı. Devlet kurumları, özellikle ordu, emniyet ve yargı gibi kritik alanlarda büyük çaplı tasfiyeler gerçekleştirildi. Eğitim kurumları, medya kuruluşları ve sivil toplum örgütleri de dahil olmak üzere pek çok yapı kapatıldı veya yeniden yapılandırıldı.

Türkiye, bu süreçte FETÖ ile mücadele kapsamında pek çok yasal düzenleme ve reform gerçekleştirdi. Ayrıca, 15 Temmuz'un yıldönümleri "Demokrasi ve Milli Birlik Günü" olarak ilan edildi ve bu gün, her yıl çeşitli etkinliklerle anılmaktadır. Darbe girişimi, Türk halkının demokrasiyi ve milli birliği koruma konusundaki kararlılığını bir kez daha ortaya koymuş ve gelecekte benzer tehditlere karşı daha güçlü bir direnç oluşturmuştur.

15 Temmuz 2016, Türkiye'nin demokrasi tarihinde bir dönüm noktasıdır. Halkın, güvenlik güçlerinin ve darbe karşıtı askerlerin birlikte verdiği mücadele, demokrasinin ve milli birliğin korunması adına büyük bir zaferle sonuçlanmıştır. Bu olay, Türkiye'nin iç ve dış tehditlere karşı ne denli dirençli olduğunu ve halkın demokrasiye olan bağlılığını bir kez daha göstermiştir. 15 Temmuz'un 8. yıl dönümünde, bu kahramanlık destanı bir kez daha hatırlanmakta ve demokrasiye olan inanç pekiştirilmektedir.

Bu vatan için canlarını feda eden şehitlerimize rahmet, gazilerimize minnetler olsun.

15 TEMMUZ

DEMOKRASİ VE MİLLİ BİRLİK GÜNÜ

kutlu olsun

Mehmet TARTAN

Karapınar
Süt Üreticileri Birliği Başkanı

Türkiye'nin Su Ürünleri Yetiştiriciliğinde Yükseliş!

Su ürünleri yetiştiriciliği, sucul ortamlarda, genellikle kontrollü veya yarı kontrollü koşullarda, deniz, nehir, göl veya baraj gibi su kütlelerinde su canlılarının üretimi ve yetiştirilmesi işlemidir. Bu uygulama, gıda üretimi, ekonomik kazanç ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı açısından önemli bir rol oynar. Su ürünleri yetiştiriciliği, balık, kabuklu deniz ürünleri, yumuşakçalar, algler ve diğer sucul organizmaların yetiştirilmesini kapsar.

Su ürünleri yetiştiriciliği, tarihsel olarak uzun bir geçmişe sahiptir. Antik Çin, Mısır ve Roma dönemlerinde bile balık yetiştiriciliği uygulamaları mevcuttu. Günümüzde su ürünleri yetiştiriciliği, dünya genelinde hızla büyüyen bir endüstridir ve dünya gıda arzında önemli bir yer tutar. Bu sektör, doğal balık stoklarının tükenmesini önleyerek balıkçılığın sürdürülebilirliğini artırır.

Türkiye'de Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili ve iç su kaynakları bakımından zengin bir ülke olup, su ürünleri yetiştiriciliği için uygun birçok doğal ve yapay ortama sahiptir. Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliği, özellikle son birkaç on yılda önemli bir gelişme göstermiştir ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. Türkiye'de yetiştirilen başlıca su ürünleri şunlardır:

Alabalık

Alabalık, Türkiye'nin en yaygın yetiştirilen tatlı su balıklarından biridir. Özellikle Ege, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde yaygın olarak yetiştirilir. Soğuk suya olan ihtiyacı nedeniyle genellikle dağlık ve yüksek rakımlı bölgelerde yetiştirilir. Alabalık çiftlikleri, tatlı su kaynaklarının bol olduğu nehir ve göllerde kurulmuştur.

Çipura ve Levrek

Çipura ve levrek, Türkiye'nin kıyı bölgelerinde yaygın olarak yetiştirilen deniz balıklarıdır. Özellikle Ege ve Akdeniz bölgelerinde bu balıkların yetiştiriciliği oldukça yaygındır. Deniz

kafesleri kullanılarak yetiştirilen bu balıklar, hem iç pazarda hem de ihracatta önemli bir yer tutar.

Karides

Karides yetiştiriciliği, Türkiye'de nispeten yeni bir alandır ancak son yıllarda hızla gelişmektedir. Özellikle Akdeniz bölgesinde, sıcak ve tuzlu su koşullarına uygun olan karides türleri yetiştirilmektedir.

Kabuklu Deniz Ürünleri Midye

Midye yetiştiriciliği, Türkiye'nin Marmara ve Ege bölgelerinde yaygındır. Midye yetiştiriciliği, kıyı bölgelerindeki temiz ve besin açısından zengin suların bulunduğu alanlarda yapılır. Midyeler, özel ağlar ve halatlar kullanılarak deniz suyunda yetiştirilir.

İstiridyeye

İstiridyeye yetiştiriciliği de Türkiye'de gelişmekte olan bir sektördür. Özellikle Ege Bölgesi'nde istiridyeye yetiştiriciliği yapılmaktadır. İstiridyeler, deniz tabanına yerleştirilen özel kafesler veya ağlar içinde yetiştirilir.

Algler

Alg yetiştiriciliği, Türkiye'de henüz çok yaygın olmamakla birlikte, gelecekte potansiyel taşıyan bir alandır. Algler, gıda, ilaç, kozmetik ve biyoyakıt gibi çeşitli endüstrilerde kullanılmaktadır. Özellikle Marmara ve Ege denizlerinde alg yetiştiriciliği için uygun alanlar bulunmaktadır.

Türkiye'de Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Önemi ve Geleceği

Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliği,

ekonomik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Bu sektör, istihdam yaratma, kırsal kalkınma, ihracat geliri sağlama ve yerel gıda güvenliğini artırma gibi birçok olumlu etkiye sahiptir. Ayrıca, su ürünleri yetiştiriciliği, doğal balık stoklarının korunmasına ve sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarının teşvik edilmesine katkıda bulunur.

Son yıllarda, Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliğine yapılan yatırımlar artmış ve bu alanda birçok yeni tesis kurulmuştur. Devlet destekleri ve teşvikler, sektörün büyümesine ve modernizasyonuna yardımcı olmuştur. Ayrıca, Türkiye'nin coğrafi konumu, su kaynaklarının bolluğu ve uygun iklim koşulları, su ürünleri yetiştiriciliği için büyük avantajlar sunmaktadır.

Gelecekte, su ürünleri yetiştiriciliğinin Türkiye'de daha da büyümesi beklenmektedir. Özellikle teknoloji kullanımı, su kalitesinin iyileştirilmesi, hastalıkların önlenmesi ve verimliliğin artırılması konularında yapılan çalışmalar, sektörün sürdürülebilirliğini ve rekabet gücünü artıracaktır. Ayrıca, küresel balık talebinin artması, Türkiye'nin su ürünleri ihracatını artırma potansiyelini göstermektedir.

Sonuç olarak, su ürünleri yetiştiriciliği, Türkiye'nin hem ekonomik hem de çevresel sürdürülebilirlik açısından büyük bir potansiyele sahip olduğu bir sektördür. Bu alanda yapılacak yatırımlar ve yenilikçi uygulamalar, Türkiye'nin su ürünleri üretiminde dünya çapında daha önemli bir oyuncu olmasına katkıda bulunacaktır.

Şu Korkunç Hastalıkla Nasıl Başa Çıkacağız?

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KEÇECİ
Bingöl Üniversitesi Veteriner Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı

Yaz dönemi geldiğinde, bir tarafta kene ısırması ve Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı, diğer tarafta nasıl mücadele edilmesi gerektiği gündemden hiç düşmüyor. Özellikle Sivas, Tokat, Amasya gibi birçok ilde kene ısırması vakaları maalesef haber olarak üst sıralardaki yerini koruyor.

Aslında, hemen herkes bir insan kene saldırısına uğrarsa ne yapması gerektiğini biz de dahil birçok basın ve yayın organından yıllardır duyuyor. Ama algıda seçicilik denen davranışsal uygulama devreye girmediğinden, çok da bir şey değişmiyor. Yani haberde yer alan o kene sizi hiç ısırmadığı için, böyle bir durumun olacağı aknınıza dahi gelmiyor. Bu nedenle beyin, haberde ifade edilen kişinin siz olmadığını, bahsedilen işin ciddiyetini kavrayamıyor. Sonuçta izlenen haberler sizde kalıcı etki oluşturmuyor ve kısa zamanda unutuluyor. İşte bu anlattığım konu inanın pekçok olayda aynen böyle seyrediyor. Peki önemli şeylerin kalıcı olması, özellikle de ölümle seyreden Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı bizlerde görülmemesi için ne yapmalıyız? Hadi bir daha buradan paylaşalım.

Bu korkunç hastalık öncelikle enfekte bir kenenin sizi ısırmasıyla geçiyor. Yani ısırın kenenin hastalık etkeni virüsü taşıyor olması ve başka bir canlıdan bunu kan emerek kendi bedenine alması gerekiyor. Peki bu hastalık etkenini doğada nereden temin ediyoruz?

Kenelerin esas amacı öncelikle bir canlıdan kan emerek karnını doyurmak ve sonrasında yumurtlayıp çoğalmaktır. Böyle olduğu için hedeflediği canlıyı kendi yaşadığı yerin çevresin-

de arar. Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığını taşıyan hyalomma cinsi kenelerdir. Bunlar topraktaki çatlaklar, taş altları veya benzeri uygun zeminde yaşarlar. Ayak hareketlerine ve titreşimlere duyarlıdır. Kendi yakınlarından geçen canlıları takip edip bir fırsatını bulduğunda hızla örümcek gibi koşar adım hareket eder ve üzerine çıkar. Kısa bir süre üzerinde gezdiği canlıda bir keşif gezisi yaptıktan sonra kan emme işlemine koyulur. Genellikle bu canlılar keklik, tavşan gibi hemen her yerde rastlanan bildik hayvanlardır. Bu canlılardan hastalık yapan virüsü emerek kendi bedenlerine transfer ederler. Kan emerken bazı özel salgılar salarak diğer canlının bunu hissetmemesini sağlarlar. Yani yukarıda bahsettiğim hayvanlardan veya sizden kan emerken canınız acımaz ya da acıdığını anlamazsınız. Böyle olunca bizler durumdan kolay kolay haberdar olmayız. Hastalık etkeni virüs, kenenin vücuduna girdikten sonra onun tükürük bezlerine yerleşir. Kene kan emerken farkedilip ondan kurtulmak için tutularak rastgele koparılsa, bu esnada tükürük bezinde yer alan virüsü hemen insana verir. Ama acele edilmeden bir sağlık merkezinde bilen biri tarafından tekniğine uygun çıkarılırsa genellikle bir sorun oluşmaz. Çünkü kene kan emme işlevini bir ya da birkaç günde

yapmakta ve tam işi bitireceği zaman tükürüğünü emilen bölgeye bırakmaktadır. O yüzden kendi bedeninizde sizleri ısırılmış bir keneye rastladıysanız, panik yapmadan en yakın bir sağlık kuruluşuna gitmelisiniz. Eğer yakınlarda böyle bir imkan yoksa zaman geçirmeden bir ip veya bir pens yardımıyla kenenin ağızıyla deri arasına yerleştirerek, kenenin başını koparmadan bütünlüğünü koruyarak çıkartmalıyız. Kene çıkarma işlemi bittikten sonra onu küçük bir poşet ya da kutuya koyarak birlikte hastanenin yolunu tutmalı ve tedavimizi yaptırmalıyız. Genelde keneler insanın sırt bel gibi yerlerini ısırduğunda farkedilmezler. O yüzden ormanda, tarlada, köyde ve doğal ortamda çalışıyorsanız ya da bir piknik sonrası eve dönüşte mutlaka tüm bedeninizi iyice muayene ediniz. Mümkünse bir aynada sırt ve bel bölgenizi lütfen kontrol etmeyi ihmal etmeyiniz.

Şunu da hatırlatalım; kene çıkarma işlevini kendiniz yaptıktan sonra mutlaka ama mutlaka bir sağlık kuruluşuna gitmelisiniz. Çünkü kenenin hangi tür olduğu, hastalık taşıyıp taşımadığı ve sizin bundan etkilenip etkilenmediğinizi ancak bir uzman anlayabilir. Lütfen bu hususu atlama-
yalım.

Unutmayalım ki küçük tedbirler büyük problemleri yokeder.

İklim Değişikliğinin Mahsul Üzerinde Etkileri!

İklim değişikliği, yerkürenin ortalama sıcaklıklarının artmasına ve bu değişikliğin çeşitli ekosistemler ve insan faaliyetleri üzerinde geniş çaplı etkiler yaratmasına yol açan bir süreçtir. Tarım, iklim değişikliğinden en çok etkilenen sektörlerden biridir. Mahsul üretimi, sıcaklık, yağış, su kaynakları ve hava olaylarındaki değişikliklerden doğrudan etkilenir.

Sıcaklık Artışı

İklim değişikliğinin en belirgin özelliği, ortalama küresel sıcaklıkların artmasıdır. Sıcaklık artışı, bitki

büyümesini ve gelişimini doğrudan etkiler. Optimum sıcaklık aralığının dışındaki sıcaklıklar, bitkilerin fotosentez, solunum ve diğer metabolik faaliyetlerini olumsuz etkileyebilir.

Aşırı sıcaklıklar, mahsul verimliliğini azaltarak çiçeklenme ve meyve verme süreçlerini kesintiye uğratabilir. Özellikle sıcaklık stresine duyarlı bitkiler, yüksek sıcaklıklar altında büyüme ve

gelişme sürecinde ciddi zararlar görülebilir.

Su Kaynakları ve Yağış Paternleri

İklim değişikliği, yağış paternlerinde büyük değişikliklere neden olabilir. Bazı bölgelerde aşırı yağışlar artarken, bazı bölgelerde kuraklık daha yaygın hale gelebilir. Su kaynaklarının azalması, tarımsal sulama için mevcut su miktarını sınırlayarak bitkilerin su stresine girmesine neden olabilir. Su stresine maruz kalan bitkiler, daha düşük verim ve kalite ile sonuçlanabilir. Aşırı yağışlar ise toprak erozyonu ve su baskınlarına yol açarak ekili alanlara zarar verebilir.

Karbon Dioksit Seviyelerindeki Artış

Atmosferdeki karbon dioksit (CO₂) seviyelerinin artması, bitkilerin fotosentez oranını artırabilir. Bu durum, bazı bitki türlerinde büyüme ve verim artışına yol açabilir. Ancak, bu etkinin pozitif olduğu her durumda söylenemez. Örneğin, bazı bitkilerde artan CO₂ seviyeleri, besin değerlerinin düşmesine neden olabilir. Ayrıca, yüksek CO₂ seviyeleri, bitkilerin su kullanım verimliliğini artırabilirken, aynı zamanda bazı bitki hastalıklarının ve zararlıların yayılmasını da teşvik edebilir.

Zararlılar ve Hastalıklar

İklim değişikliği, bitki zararlılarının ve hastalıklarının yayılma ve ço-

ğalma dinamiklerini de etkileyebilir. Sıcaklık artışları ve değişen yağış paternleri, bazı zararlı böcek ve patojenlerin daha geniş alanlara yayılmasına olanak tanıyabilir. Bu durum, mahsul kayıplarının artmasına ve pestisit kullanımının yoğunlaşmasına neden olabilir. Pestisit kullanımının artması ise çevresel ve insan sağlığı açısından olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Ekstrem Hava Olayları

İklim değişikliği, ekstrem hava olaylarının sıklığını ve şiddetini artırabilir. Sel, fırtına, dolu ve kuraklık gibi aşırı hava olayları, tarımsal üre-

timi doğrudan etkileyen önemli faktörlerdir. Örneğin, şiddetli yağışlar ve seller, tarlaları su altında bırakarak ekili alanlara zarar verebilir. Kuraklık dönemleri ise bitkilerin suya erişimini kısıtlayarak verim kaybına yol açabilir. Ekstrem hava olayları, tarımsal üretim üzerinde ani ve büyük çaplı etkiler yaratabilir.

Adaptasyon Stratejileri ve Gelecek Perspektifleri

İklim değişikliğinin tarım üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için çeşitli adaptasyon stratejileri geliştirilmektedir. Bu stratejiler arasında, daha dayanıklı bitki türlerinin geliştirilmesi, su yönetiminde iyileştirmeler, entegre zararlı yönetimi ve tarımsal uygulamalarda yenilikçi teknolojilerin kullanılması yer alır. Ayrıca, tarımsal sigorta ve finansal destek mekanizmaları, çiftçilerin iklim değişikliğine karşı daha dirençli olmasına yardımcı olabilir.

Sonuç olarak, iklim değişikliği, tarım sektörü üzerinde önemli ve çeşitli etkilere sahip olup, bu etkilerin yönetilmesi büyük bir zorluk teşkil etmektedir. Ancak, uygun adaptasyon stratejilerinin benimsenmesi ve uygulanmasıyla, tarım sektörünün bu değişikliklere uyum sağlaması ve sürdürülebilir üretimi devam ettirmesi mümkün olabilir.

Assiye YILDIRIM
Tarım Yazarı

Kiraz Zamanı

Amasya, meyvecilikte ülkemizin önemli merkezlerden biri... Özellikle yüksek kesimlerde yetişen meyveler kalitesi ve lezzeti ile hem iç piyasa da hem ihracatta yoğun talep görüyor. Amasya çiftçisi elma, kiraz, şeftali, erik gibi meyvelerin yanı sıra ceviz ve badem ile de hem şehir ekonomisine hem de ülke ekonomisine katkı sağlıyor. Kiraz hasadını sizler için yerinde izledik; dalından reyona kirazın yolculuğuna eşlik ettik.

Enflasyonist ortamda iğneden ipliğe her ürünün fiyatı, aldığınız her hizmetin ücreti olağanüstü artarken çiftçinin ürünü de emeği de maalesef para etmiyor. Hayvancılıkta geldiğimiz nokta, çiftçinin artan maliyetler karşısında süt ineğini kesime vermek zorunda kalması ile başladı ve maalesef sektör ithalata teslim oldu. Küçük aile işletmelerinde meyve yetiştiricisi çiftçinin durumu da u noktaya yakın! İşçilik, ilaç, mazot, sulama, bakım maliyetleri bir önceki yıla göre 2-3 kat artarken ürünün fiyatı artmak bir yana geçen yılın gerisinde bile kalıyor! Meyveyi sadece reyonda görenler için kiraz özelinde, meyvenin tüketiciye gelinceye kadar olan emek yoğun yolculuğuna sizler için eşlik etik.

Amasya Yenice Köyü'nde meyvecilik yapan İbrahim; kendi bahçesi var; kiraz, elma, erik, şeftali yetiştiriyor. Bahçesinden çıkan ürün ile bırakın geçimini sağlamayı maliyetleri bile karşılamıyor, bu sebeple başka bahçelerde ailece işçilik yapıyorlar. Kiraz hassas bir meyve toplama zamanından, toplama şekline kadar büyük bir özen ve özveri gerektiriyor. Aynı zamanda iş güvenliği açısından da kazalara açık oldukça riskli bir iş. Ağaçların boyuna göre 9-10 metreye varan

yükseklikte merdivenlere çıkarak sıcaklığın altında gün boyu tek tek meyveler topluyor.

Tarım sektöründe yaş ortalaması arttığı için gençleri hele hele çocukları gördüğüm zaman doğrusu mutlu oluyorum. Fakat durum hiç benim gördüğüm gibi değil, gençler iş arıyor, şehirde asgari ücretle bir iş buldular mı arkalarına bakmadan gidiyorlar. Maalesef haksız da değiller!

İbrahim ilaçtan işçiliğe, bütün masrafların 2-3 kat artmasına karşın kiraz fiyatlarının geçen yılın bile gerisinde kaldığını söyledi. Daha acısı ise başka bir iş imkânım olsa bu işi bugün bırakırım diyor ve ekliyor;

“Biz ailece meyvecilik yapıyoruz, her birimizin kendi bahçemiz var

ama maalesef geçimimizi bile sağlamaya yetmiyor, fiyatlar çok düşük. Tüketici daha pahalıya alıyor ama bizden çıkışı öyle değil. Geçen yıl ihracatlık kirazın bahçeden çıkış fiyatı 70-80 lira arasındayken, bu yıl 45-50 lira civarında. Bu fiyatlarla sadece işçi çalıştırmak zorunda kalırsanız aldığınız mahsul maliyetini bile kurtarmıyor. Bir işçinin 1 kilo kirazı toplama maliyeti 20 lirayı buluyor. Kiraz, işçiliği en zor olan meyvelerden biri... Böyle giderse meyve dalda kalır, sonu ağaçların kesilmesine kadar gider! Önceki yıllarda bu iş bizim ana gelir kaynağımızdı maalesef artık kendini bile kurtarmıyor.

Devlet bizim gibi küçük işletmeyi desteklemiyor, büyük yatırımcıları destekliyor. Ama bizim işimiz bu, devletin köylüyü desteklemesi gerekiyor. Başka türlü ayakta kalmamız mümkün değil. Bizim yaşadığımızı çocuklarımız yaşasın istemiyoruz. İki çocuğum var onların bu işleri yapmasını istemiyorum. Bizim başka bir şansımız yok ama onlar bu zorlukları yaşasın istemiyoruz.”

Aile işletmelerinin yaşaması ve tarımın geleceği adına çocukların genç-

lerin tarıma ilgi duymasını çok önemsiyorum. Burada aileler çocuklarını teşvik etmek işi öğretmek için değil, işin zorluğunu görsün ki kendilerine başka bir yol çizsin diye bahçeye getiriyorlar!

Aydınlık Köyü ziyaretimizde de Muhtar Hüseyin Gül ile sohbet ettik. Köyün başlıca geçim kaynağı meyvecilik. O da başta maliyetler olmak üzere sektörün sorunlarının altını çizdi. Pazarlama konusunda köyün içinde yer alan kiraz satış yerinin fiziki koşullarının iyileştirilmesi, daha çok alıcının gelmesi gibi konularda çalışmalar yapıyor.

Üreticisinden işçisine, aracısından ihracatçısına sektöre emek veren birçok insanla sohbet ettik. İsmet Kantar; “sadece Aydınlık Köyünde bile hem ihracat açısından hem iç piyasa açısından ciddi bir potansiyel var, her gün tonlarca ürün alım yerine getiriliyor. Burası bir nevi borsa gibi işlem yapıyor, ürün miktarına ve alıcı firma sayısına göre fiyat değişiyor. Üreticilerin birlik-kooperatif çatısı altında toplanması gerekiyor.”

Eksper Hüseyin Koç ile ihracat ve ürün kalitesi üzerine yaptığımız söyleşide ise kirazın önemli bir ihracat kalemi olduğunu belirterek; burada ihracat standartlarına uygun dünyanın birçok ülkesine sattığımız ürünler var. Kalibrasyonları iyi en çok karşılaştığımız sorun pestisit kalıntısı, bilinçsiz ilaç kullanımı. Çiftçilerin bu konuda daha bilinçli olmaları gerekiyor.

Her zaman tarım da kadının emeğini, özverisini dile getiriyorum. Çocuk yaşta evin de üretimin de so-

rumluluğunu üstlenen kadın çiftçiler meyvecilikte de yine başı çekiyor. Fadime o kadınlardan sadece biri. Metrelerce yüksekteki kirazları itina ile toplarken sadece kendi çocuklarının değil ülkenin bütün çocuklarının geleceğine katkı sunuyor ve şöyle haklı bir sitemde bulunuyor; **“yazın kiraz, şeftali, erik, elma topluyorum, bamya yetiştiriyorum, kışın serada maydanoz, marul, yeşil soğan yetiştiriyorum, yaz kış demeden sürekli çalışıyorum, üretiyorum sadece borç ödüyorum. Bu da bir tarafa maalesef değer görmüyoruz, hatta görünmüyoruz! Salgında biz çalıştık insanımız hiçbir ürünün eksikliğini görmedi. Maalesef ne devlet ne de sofralarına bin bir emekle ürünler yetiştirdiğimiz insanımız bizlere değer vermiyor. Bu sebeple çocuklarımızın çiftçi olmasını istemiyorum.”**

Sabahın erken saatinde çalışmaya başlayıp akşama kadar zor koşullarda çalışan-üreten çiftçilerimizin bir gününe eşlik ettik. Samimiyetle yaşadıkları zorlukları, beklentilerini anlattılar, tüm zorluklara rağmen büyük bir öz-

veri ve tutkuyla çalıştıklarına tanıklık ettik. Emek yoğun, zorlu işlerde çalışan insanımızın hak ettiği değeri almak bir yana her geçen gün ekonomik güçlükler altında ezilmesi son derece üzücü. Bizleri konuk eden Aydın Yağlıoğlu ve ailesine şükranlarımızı sunuyoruz.

Karar vericilere de ara sıra ayaklarını toprağa basmalarını, insanımızın gözünün için bakıp samimiyetle ellerini tutmalarını tavsiye ediyorum. Ülkemizin gıda güvencesi küçük aile işletmelerinden geçiyor. Onların yaşatılması, desteklenmesi, örgütlenmesi son derece önemli, sorunlar var evet, hiç biri aşılamaz değil yeter ki çözüm odaklı bakılsın!

Dr. Ali AYAR
Tarım ve Orman Uzmanı

Çizgi

Sorunlar çoğalıyor ve çözemiyoruz, gelişme sağlayamıyoruz diye sızlanan toplumlar, gerçekten çözmek istiyor muyuz ve bu yolda doğruları yapıyor muyuz sorusunun cevabının verirken samimi olmalıdır. Her bakımdan çok yüksek bir potansiyele sahip olan her ülke başarılı olamazken, kıt imkânları olan birçok ülkenin ise; sorunları çözmede, gelişmede ve büyümede çok başarılı olduklarını da görüyoruz.

Mevlâna diyor ki;

Ümitsizlik edip, gönlüne eziyet etme.
Geceye bakıp karartma kendini.
Bak ki doğacak ne güneşler vardır.
Dünya imkânlarla, çarelerle, dermanlarla doludur.
Her şeyin bir çaresi vardır. Ölümünden gayri.
Bil ki ölümün de çaresi vardır;
O da ölmekten önce ölmektir.

Herkesin bildiği süreçler

Sorunları çözme konusunda hemen herkesin bildiği süreç, temel olarak şöyle çalışır;

1-Hedeflerin belirlenmesi, paydaşların ya da hedef kitlenin, toplumun bu hedeflere inanması, benimsemesi,

2-Hedeflere uygun planlama yapılması; iş tanımlarının ve iş takviminin yapılması, kişi ve kurumların yetki görev ve sorumlulukların tespiti.

3-Süreç yönetimi; yapılan plana titizlikle uyulması, paydaşlar arasın-

daki uyum ve koordinasyonun sağlanması, başlangıçta öngörülemeyen engeller çıkması halinde çözümü, takvime uygun işleyişin denetimi.

4-Hedef ve planlama ve süreç yönetiminin sık sık kişisel veya yöneticiye göre keyfi isteklerle değiştirilmesi, manüple edilmemesi.

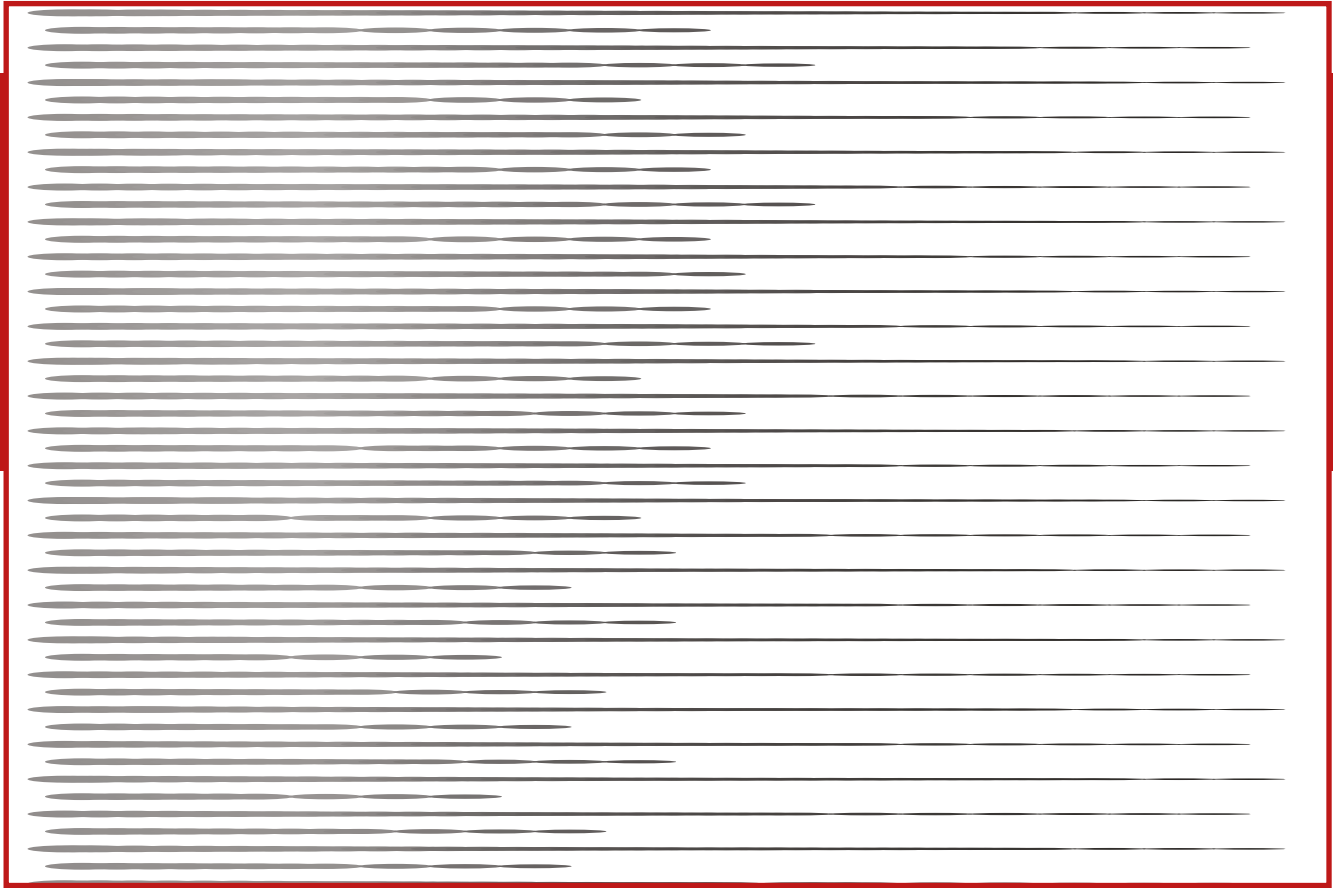
Sistem doğru işlemezse ne olur?

Bir şirket düzeyinde de olsa ülkesel düzeyde de olsa, kurumsal duruşun ve politikaların zayıf olduğu, yöneticilerin sıklıkla değiştiği, kişilere bağlı keyfi inisiyatif alanının sınırsız olduğu ortamda, önceden planlama yapılmış bir işin devamı ya da geliştirilmesi söz konusu olamamaktadır.

Böyle bir ortamda, “Yönetici”, kısa görev döneminde öncekilerin yaptığı devamını değil kendisinin başarılı olduğu görüntüsü verecek “kısa yollar” aramaya başlıyor. Şaşalı çalıştay, şura, forum, kongreler, küçük toplantılar, büyük toplantılar, iç görüşler, dış görüşler derken yeni bir plan, proje

döneminin başladığını ve yeni gelenle birlikte bir önceki dönem “yok” sayılarak “yeni” planlar, projeler yapılması ve her şeye adeta sıfırdan başlanması bir nevi gelenek haline alır. Doğal olarak bu “yeni planlar” ın ömrü, yeni bir “yönetici” gelene kadar olur.

Bu süreçler, sadece bir sektörle ya da kurumla alakalı ve sınırlı olmayıp, yönetici yetki ve makamın küçük ya da büyük olmasından da bağımsız olarak, her sektörde aşağı yukarı aynı formatta görülür. Nadiren görülen doğru yürüyen işler, kişisel gayretlere bağlı istisna örnekleri olarak kalır. Önemli olan; her başarı hedefi ve sorun çözme sisteminin doğru şekilde yürütülmesi o sektörün ya da yapılan işlerin her geçen gün iyiye gitmesi ve toplam bir iyileşmenin olması gerektiğidir. Aksi halde herkesin kendinden öncekinin ya da aynı işi yapan bir başkasının başarısına saldırmaması, yok sayması veya karalama çabalarının o kişiye başarı getirmesi ve orada da, gelişme olması beklenemez.

Bazı görüşler, başarıda ve sorun çözümede kurumsal duruşun önemli olduğunu, önde yani vitrinde kimin olduğunu önemsiz olduğu fikrini öne çıkartırlar. Buna da en uç örnek olarak ABD de başkanın kim olduğu önemli değildir, “kim başkan olursa olsun ABD nin devlete ait kurumsal yapının duruşu politikaları yönlendirir” tezini savunurlar. Bazı görüşler ise vitrinde olan kişinin, ekibi yönlendirme ve liderlik kapasitesinin önemli olduğunu savunmaktadırlar. Kurumsal bir kararlılık, istikrar ve devamlılık duruşu ile vitrinde olan kişi ya da kişilerdeki liyakatin birlikte ve uyum içinde olması en ideal ancak, en zor gerçekleşen bir seçenek olarak görülüyor.

Konumuza uygun olduğunu düşündüğüm bir Japon hikâyesi ile konuyu bağlayalım.

***

Bir Japon bilgisi, bizim tefekkür dediğimiz meditasyon halindeyken

adamın biri ona yaklaşır ve şöyle der:

- Beni öğrencin olarak kabul et.

Bilge, parmağıyla yere düz bir çizgi çeker ve şöyle der:

- Kısalt!

Adam, avuçlarıyla çizginin yarısını siler. Bilge der ki:

- Olmadı. Git, bir sene sonra tekrar gel. Bir yıl geçer, adam gelir. Bilge, yine bir çizgi çizer ve aynı şeyi tekrarlar.

- Kısalt!

Adam, bu kez çizginin yarısını avucu ve dirseğiyle kapatır. Bilge, gene kabul etmez ve der ki:

- Git, gelecek sene yine gel. Gelecek yıl olur, tekrar bir çizgi çeker ve adamdan onu kısaltmasını ister. Bu kez, adam,

- Bilmiyorum, der ve cevabı kendisine söylemesini rica eder.

Bilge, ilk çizginin yanına daha

uzun bir çizgi çeker ve der ki:

- Şimdi kısaldı.

Bu hikâye, Japon kültüründe başarının, ilerlemenin yolunu gösteren örneklerden biridir.

Bu kıssadan çıkarttıkları hisse şudur;

Düşmanlığa, kıskanmaya ve diğer insanların başarılarını küçük görmeye, yok etmeye, onların başarılarına saldırmaya hiç gerek yok; olgunlaşmış ilerleyerek ve gösterdiği gayretle onların başarısından daha büyük işler başarabiliyor musun, onlardan daha uzun bir çizgi çizebiliyor musun ona bak.

Başarının ölçüsü budur.

Her bakımdan çok yüksek bir potansiyele sahip olan ülke insanların planlı, disiplinli ve dürüst çalışma konusunda uğradığı toplumsal erozyon, bu potansiyeli iyi değerlendirmeleri ve sorunlarını çözmeleri önündeki en büyük engel olarak duruyor.

Çiğ Süt Krizi

Her Geçen Gün Derinleşiyor!

Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenen 14 lira 65 kuruşluk çiğ süt fiyatı, mevcut ekonomik şartlar ve yüksek enflasyon karşısında üretici için yeterli bir kazanç sağlamamaktadır. Bu durum, sadece üreticilerin maliyetlerini karşılamakla kalmayıp, aynı zamanda ciddi zararlar etmelerine ve sürdürülebilir bir hayvancılık yapamamalarına yol açmaktadır. Üreticilerin karşı karşıya olduğu bu zorluklar, acilen çözüm bekleyen bir sorunun varlığını ortaya koymaktadır.

Girdi Maliyetleri ve Yetersiz Kar Payı

Üreticilerin en büyük sorunlarından biri, artan girdi maliyetleridir. Yem, mazot, elektrik gibi temel girdilerin fiyatları hızla artarken, çiğ süt fiyatlarının bu maliyet artışına paralel olarak güncellenmemesi, üreticilerin ciddi bir finansal baskı altında kalmasına neden olmaktadır. Girdi maliyetlerinin yüksekliği, üreticinin kâr marjını neredeyse sıfırlamaktadır. Bu koşullar altında üreticiler, süt üretiminden elde ettikleri gelirle sadece maliyetlerini karşılamaya çalışmakta, hatta çoğu zaman bu maliyetlerin altında ezilmektedir.

Süt Anneleri Kesime Gidiyor

Çiğ süt fiyatlarının yetersizliği, süt annelerinin kesime gitmesine yol açmaktadır. Bu durum, sadece süt üretimini değil, aynı zamanda hayvancılık sektörünün tamamını tehdit etmektedir. Süt annelerinin kesime gitmesi, gelecekteki süt üretimini ciddi şekilde azaltacak ve bu da süt ürünleri arzında ciddi bir daralmaya neden olacaktır. Bu olumsuz döngü, et ve süt ürünlerinin fiyatlarının daha da artmasına yol açarak tüketiciye de olumsuz yansımaktadır.

Sanayicinin Düşük Alım Fiyatları

Türkiye genelinde, belirlenen tavsiye fiyatı olan 14 lira 65 kuruşun uygulanmadığı, sanayicilerin sütü 1 lira veya 1 buçuk lira daha düşük fiyatlardan aldığı görülmektedir. Bu durum, üreticinin zaten yetersiz olan gelirini daha da düşürmekte ve sürdürülebi-

li üretimini imkansız hale getirmektedir. Üreticiler, bu düşük alım fiyatları karşısında hayatta kalma mücadelesi vermektedir.

Küçük Ölçekli Yetiştiricilerin Durumu

Küçük ölçekli yetiştiriciler, bu zorlu ekonomik koşullar altında en çok etkilenen kesimdir. Artan maliyetler ve yetersiz süt fiyatları, küçük ölçekli yetiştiricilerin bitme noktasına gelmesine neden olmuştur. Bu durum, kırsal ekonomiyi de olumsuz etkilemekte ve küçük aile işletmelerinin yok olmasına yol açmaktadır. Küçük ölçekli yetiştiricilerin desteklenmesi, kırsal kalkınma hedeflerine ulaşmayı da zorlaştırmaktadır.

Prim Desteği ve Enflasyon

Süt üreticilerine verilen 50 kuruşluk prim desteği, günümüz şartlarında neredeyse hiçbir şey ifade etmemektedir. Artan maliyetler karşısında bu destek, üreticilerin yükünü hafifletmekten uzaktır. Çiğ süte ödenen prim desteği, enflasyon rakamları üzerinden güncellenmeli ve üreticilerin maliyetlerini karşılayacak seviyeye getirilmelidir. Aksi takdirde, süt üretimi ve hayvancılık sektörü ciddi bir krize sürüklenecektir.

Çözüm Yolları Nelerdir?

Çiğ süt fiyatları, üreticilerin maliyetlerini karşılayacak ve sürdürülebilir bir kâr marjı sağlayacak şekilde acilen güncellenmelidir. Bu güncelleme, enflasyon oranları dikkate alınarak yapılmalı ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

Yem, mazot, elektrik gibi temel girdilerin maliyetleri düşürülmeli ve üreticilere bu alanda destek sağlanmalıdır. Özellikle küçük ölçekli yetiştiriciler için özel destek paketleri oluşturulmalıdır.

Süt üreticilerine verilen prim desteği, enflasyon oranları dikkate alınarak artırılmalı ve üreticilerin maliyetlerini karşılayacak seviyeye getirilmelidir. Bu destek, üreticilerin finansal baskı altında kalmadan üretim yapmalarını sağlayacaktır.

Sanayicilerin sütü düşük fiyatlardan almasının önüne geçilmelidir. Belirlenen tavsiye fiyatlarına uyulması, sıkı denetimlerle sağlanmalıdır.

Küçük ölçekli yetiştiricilerin sürdürülebilir üretim yapabilmesi için özel destek programları oluşturulmalı ve bu işletmelerin ayakta kalması sağlanmalıdır.

Çiğ süt fiyatlarının güncellenmesi, sadece süt üreticilerini değil, aynı zamanda ülke hayvancılığını ve genel ekonomik dengeyi olumsuz etkilemektedir. Üreticilerin maliyetlerini karşılayacak ve sürdürülebilir bir kâr marjı sağlayacak bir fiyat düzenlemesi yapılmadığı takdirde, süt annelerinin kesime gitmesi ve süt üretiminden azalması kaçınılmaz olacaktır. Bu durum, tüketiciye de yüksek fiyatlar ve arz sıkıntısı olarak yansıtacaktır. Üreticilerin talepleri doğrultusunda yapılacak düzenlemeler, hayvancılık sektörünün sürdürülebilirliğini sağlayacak ve kırsal kalkınmayı destekleyecektir.

Afrika'dan Dünyaya Uzanan Lezzet: Karpuz!

Karpuz (*Citrullus lanatus*), kabakgiller (*Cucurbitaceae*) familyasına ait bir bitki türüdür. Tatlı ve sulu meyvesiyle bilinen karpuz, yaz aylarının vazgeçilmez meyvelerinden biridir. Dünya genelinde geniş bir alanda yetiştirilen karpuzun tarihçesi, yetiştirilme yöntemleri, besin değerleri, sağlık faydaları ve kültürel önemi üzerinde durulabilir.

Tarihçe ve Köken

Karpuzun kökeni Afrika kıtasına dayanmaktadır. İlk olarak yaklaşık 5,000 yıl önce Mısır'da yetiştirildiği düşünülmektedir. Eski Mısır hiyerogliflerinde ve mezar duvar resimlerinde karpuzla rastlanmaktadır, bu da karpuzun antik çağlarda önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Mısır'dan sonra karpuz, ticaret yolları aracılığıyla Akdeniz bölgesine ve Asya'ya yayıldı. 10. yüzyılda Çin'de de popüler hale geldi ve günümüzde Çin, dünya karpuz üretiminde başı çeken ülkelerden biridir.

Yetiştirilme Yöntemleri

Karpuz, sıcak ve güneşli iklimleri sever. Toprağın iyi drene edilmiş, kumlu ve organik madde açısından zengin olması gerekmektedir. Karpuz tohumları genellikle ilkbaharda ekilir ve büyüme dönemi boyunca düzenli sulama ve bakım gerektirir. Bitkiler, geniş bir alana yayılan uzun sarmasıklar ve büyük yapraklar üretir. Karpuz meyvesinin olgunlaşması yaklaşık 70-90 gün sürer.

Modern tarım teknikleriyle, karpuz yetiştiriciliğinde çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Plastik örtü kullanımı, damla sulama ve gübreleme teknikleri, verimliliği artırmak için yaygın olarak uygulanmaktadır. Ayrıca, karpuzun farklı çeşitleri geliştirilmiştir. Tohumuz karpuzlar, minik karpuzlar ve farklı renklerde karpuz-

lar, tüketici taleplerine göre üretilmektedir.

Besin Değerleri ve Sağlık Faydaları

Karpuz, düşük kalorili bir meyvedir ve %90'dan fazlası sudan oluşur. A, B6 ve C vitaminleri açısından zengindir. Ayrıca potasyum ve likopen gibi önemli besin maddeleri içerir. Likopen, karpuzla kırmızı rengini veren güçlü bir antioksidandır ve kalp sağlığını koruma, bazı kanser türlerine karşı koruma ve cilt sağlığını destekleme gibi çeşitli sağlık faydaları bulunmaktadır.

Karpuzun su içeriği, vücut hidrasyonunu artırır ve yaz aylarında serinletici bir etki sağlar. Aynı zamanda, lif içeriği sayesinde sindirim sistemini destekler ve kabızlığı önler. Potasyum içeriği ise kas fonksiyonlarını ve sinir sistemi sağlığını destekler.

Kültürel Önemi ve Kullanımları

Karpuz, pek çok kültürde önemli bir yere sahiptir. Yaz festivalleri, piknikler ve aile toplantılarının vazgeçilmez meyvesidir. Özellikle yaz aylarında yapılan düğünlerde, karpuz

kesme törenleri gibi özel gelenekler bulunmaktadır.

Bazı ülkelerde karpuzun kabuğu ve çekirdekleri de değerlendirilir. Karpuz kabuğundan reçel yapılırken, çekirdekleri kavrulup atıştırmalık olarak tüketilir. Asya mutfağında, karpuz kabuğu turşusu yaygın bir yemektir.

Karpuz, tarih boyunca pek çok kültürde önemli bir yer edinmiş ve sağlık açısından pek çok fayda sağlayan bir meyvedir. Doğru yetiştirme teknikleriyle verimliliği artırılabilir ve çeşitli besin maddeleriyle zenginleştirilmiş sağlıklı bir atıştırmalık olarak tüketilebilir. Kültürel önemi ve sağlık faydaları göz önüne alındığında, karpuzun popüleritesinin gelecekte de artarak devam edeceği söylenebilir.

İklim Değişikliği Karpuzu Tehdit Ediyor!

Karpuz, Türkiye'de hem yaz aylarının serinletici bir ferahlığı hem de önemli bir tarım ürünüdür. Ülkemiz, karpuz üretiminde dünyada ilk sıralarda yer alır. Özellikle Antalya, Diyarbakır, Aydın ve Adana illeri, karpuz üretiminin yoğunlaştığı bölgelerdir.

Karpuz yetiştiriciliği, sıcak ve kurak iklimlere oldukça uygundur. Bu nedenle Türkiye'nin güneydoğu ve Akdeniz bölgeleri karpuz yetiştirmek için ideal koşullar sunar. Karpuzların sağlıklı büyümesi için bol güneş ışığı, sıcaklık ve sulamaya ihtiyaç vardır.

Ancak son yıllarda iklim değişikliği, Türkiye'deki karpuz yetiştiriciliğini de olumsuz etkilemeye başlamıştır. Artan sıcaklıklar, kuraklık ve aşırı yağışlar gibi hava olayları karpuz üretimini düşürmektedir.

İklim Değişikliğinin Karpuz Üzerindeki Etkileri:

Artan Sıcaklıklar: Yüksek sıcaklıklar karpuzların çiçeklenmesini ve meyve tutmasını olumsuz etkilemektedir. Sıcak hava stresi, karpuzların daha küçük ve lezzetsiz olmasına neden olabilir.

Kuraklık: Kuraklık, karpuzların su ihtiyacını karşılamasını zorlaştırır. Yetersiz sulama, karpuzların kurumasına ve verimin düşmesine yol açar.

Aşırı Yağışlar: Aşırı yağışlar, karpuzların çürümesine ve hastalıklara yakalanmasına neden olabilir. Ayrıca, aşırı yağışlar toprağı aşındırarak verimi düşürür.

Karpuz Yetiştiriciliğinde Uygulanabilecek Çözümler:

Kuraklığa Dayanıklı Çeşitler: Kuraklığa dayanıklı karpuz çeşitleri yetiştirmek, sulama ihtiyacını azaltarak verimi artırabilir.

Sulama Yöntemleri: Damla sulama gibi sulama yöntemleri kullanmak, suyun daha verimli kullanılmasını sağlayarak karpuzların su ihtiyacını karşılamaya yardımcı olabilir.

Gölgeleme: Sıcak havalarda karpuzları gölgelemek, güneş ışınlarının zararlı etkilerini azaltabilir ve karpuzların daha lezzetli olmasını sağlayabilir.

Hastalık ve Zararlılara Karşı Mücadele: Karpuzları hastalıklara ve zararlılara karşı korumak için uygun ilaçlama ve kültürel uygulamalar yapılmalıdır.

İklim değişikliğinin etkileri her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle, tarımda sürdürülebilir uygulamaları teşvik etmek ve iklim değişikliğine karşı dirençli ürünler geliştirmek oldukça önemlidir. Karpuz yetiştiriciliğinde de bu tür çözümlere yer vererek, Türkiye'nin bu önemli tarım ürününün üretimini korumak ve geleceğe taşımak mümkündür.

Milli iradeye ve demokrasiye
sahip çıkan milletimizle gurur duyuyoruz.

15 Temmuz

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

herkes olgun.

İZMİR
DSYB

(Demokratik Sağ Yurttaşlar Birliği)

Kahramanlık destanının yazıldığı

15 TEMMUZ

gecesini unutmadık, unutturmayacağız.

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

kutlu olsun.

Edip Yıldız
Yönetim Kurulu Başkanı

KONYA
DSYB
DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

www.konyadsyb.org.tr

